

Geannoteerde agenda Eurogroep en informele Ecofinraad 18 en 19 september 2026

Eurogroep in inclusive format

Agendaonderwerp: Recente economische ontwikkelingen

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal van gedachten wisselen over recente economische ontwikkelingen en zich waarschijnlijk richten op de economische gevolgen van de onrust in het Midden-Oosten. Olie- en gasprijzen zijn (verder) opgelopen als gevolg van het uitblijven van perspectief op een verbetering van de situatie in het Midden-Oosten. De inflatie (HICP) in de eurozone steeg licht naar 2,9% in juli en werd vooral gedreven door een stijging van de energieprijzen. Ook zijn rentes op langlopende staatsobligaties opgelopen naar niveaus die sinds de eurocrisis niet zijn gezien. Financiële markten krijgen een stijgend aanbod van schuld papier te verwerken, als gevolg van hoge begrotingstekorten en omvangrijke AI-gerelateerde investeringen. Hieraan gerelateerd nemen zorgen van financiële markten over de hoogte van schuld niveaus toe. Hoge renteniveaus verhogen de rentekosten van de overheid, wat het lastig maakt om begrotingstekorten terug te dringen en/of de begrotingsruimte voor andere uitgaven vermindert.

Het kabinet blijft aandacht houden voor de houdbaarheid van overheidsfinanciën en benadrukt het belang van het terugdringen van hoge begrotingstekorten en oplopende publieke schuld niveaus. Ook vindt het kabinet het van belang dat lidstaten hervormingen doorvoeren om hun duurzame groeipotentieel te verhogen.

Agendaonderwerp: Arbeidsproductiviteit en economische groei in de eurozone

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal van gedachten wisselen over de productiviteitsontwikkeling en economische groei in de eurozone. In de meest recente raming van de Europese Commissie (Lenteraming van 22 mei jl.¹) voorziet de Commissie een economische groei in de eurozone van 0,9% bbp in 2026 en 1,2% bbp in 2027. De Commissie wijst daarbij op neerwaartse risico's door geopolitieke onzekerheid en scenario's waardoor energieprijzen verder kunnen stijgen, economische groei beperkter kan zijn en begrotingstekorten kunnen oplopen.

De potentiële economische groei van veel Europese lidstaten is in de afgelopen decennia afgenomen. Daarnaast ziet de OESO dat de recente economische groei in 2026 voornamelijk wordt gedreven door een toename van het arbeidsaanbod, en niet door een stijging van de arbeidsproductiviteit.² Deze ontwikkeling past in de bredere trend waarin de arbeidsproductiviteitsgroei in Europa achterblijft bij die van andere grote economieën. Het verhogen van de arbeidsproductiviteit is voor Europa zeker ook van belang door de negatieve impact van vergrijzing op de potentiële economische groei. De adoptie van AI biedt kansen om het economische groeipotentieel te verhogen.

Het kabinet vindt het belangrijk dat lidstaten structurele hervormingen doorvoeren om hun groeipotentieel te vergroten. Daarnaast heeft het kabinet zelf een tweede productiviteitsagenda aangenomen en zet hierbij in op onderwijs, arbeidsmarkt en innovatie.³ Binnen de Europese Unie kan het

¹ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2026-economic-forecast-slowdown-growth-energy-shock-drives-inflation_en

² https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/06/oecd-compendium-of-productivity-indicators-2026_04e21c23/734a5e68-en.pdf

³ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2026/07/10/nederland-kiest-voor-productiviteit-kabinet-zet-in-op-onderwijs-arbeidsmarkt-en-innovatie>

verder verdiepen van de interne markt en de ontwikkeling van de Savings and Investment Union het eenvoudiger maken voor innovatieve bedrijven om door te groeien op de Europese markt, en zo bijdragen aan hogere productiviteit en potentiële groei.

Agendaonderwerp: Gedachtewisseling met de voorzitter van de ECON commissie van het Europees Parlement over o.a. macro-economische ontwikkelingen.

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep en de voorzitter van het Comité van Economische en Monetaire Aangelegenheden (ECON) van het Europees Parlement, Aurore Lalucq, zullen van gedachten wisselen over de huidige macro-economische ontwikkelingen in de eurozone.

Informele Ecofin

Agendaonderwerp: Concurrentievermogen Europese bankensector

Document: Mededeling over het concurrentievermogen van de bankensector en de eengemaakte markt voor bankdiensten <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52026DC0615>

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Tijdens de informele Ecofinraad zal een eerste, informele gedachtewisseling plaatsvinden over de recente mededeling van de Europese Commissie over het concurrentievermogen van de bankensector, die op 17 juli 2026 is gepubliceerd. Het doel van deze Mededeling is om het concurrentievermogen van banken te versterken zodat zij beter in staat zijn bij te dragen aan de financiering van de Europese economie. De mededeling geeft richting aan gedetailleerde wetsvoorstellen die de Europese Commissie naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 zal publiceren.

De Europese Commissie benoemt in de mededeling drie uitdagingen voor de bankensector: 1) fragmentatie, waardoor de voordelen van grensoverschrijdend bankenverkeer onvoldoende van de grond komen, 2) de implementatie van internationale Basel-standaarden voor Europese banken, waarbij beter rekening gehouden kan worden met de specifieke kenmerken van de Europese Unie en met proportionaliteit en 3) de complexiteit van de regelgeving. In de mededeling kondigt de Commissie aan welke voornemens ze heeft om deze uitdagingen te adresseren.

Het kabinet verwelkomt de mededeling en heeft eerder zijn inzet gedeeld met de Europese Commissie door samen met de Nederlandsche Bank te reageren op de consultatie.⁴ Het kabinet is van mening dat het concurrentievermogen van banken met name verbeterd kan worden door de interne markt voor bankdiensten te versterken en regelgeving te versimpelen en te harmoniseren. Om de interne markt te versterken ziet het kabinet kansen door stappen te zetten richting vervolmaking van de bankenunie. Dit is ook onderdeel van het coalitieakkoord. Een vervolmaakte bankenunie zorgt ervoor dat banken beter kunnen concurreren op de Europese markt en dat de toegang tot financiering in Europa verbetert. Het kabinet vindt het belangrijk dat voorstellen voor een Europees depositogarantiestelsel samengaan met voorstellen die de verwevenheid tussen overheden en banken aanpakken.

Het kabinet hecht daarnaast groot belang aan de versimpeling van bankregelgeving en vindt het goed dat de Europese Commissie voorstellen gaat doen om complexiteit weg te nemen. Belangrijke uitgangspunten voor het kabinet daarbij zijn het belang van een internationaal gelijk speelveld en behoud van internationale standaarden en de weerbaarheid van de financiële sector. Zo zet het kabinet zich in voor versimpeling en harmonisatie van buffervereisten. Ook is het kabinet voorstander van het beter laten aansluiten van Europese resolutievereisten bij internationale standaarden. Binnenkort deelt het kabinet het BNC-fiche met de Tweede Kamer, waarin een meer gedetailleerde beoordeling van de Commissievoorstellen staat.

⁴ Kamerstukken II, 2025-2026, 21 507, nr. 2180.

Het verbeteren van het concurrentievermogen van de Europese bankensector is voor veel Europese lidstaten een belangrijk thema. Er lijkt brede steun voor voorstellen om de bankenregelgeving te versimpelen, al verschillen lidstaten naar verwachting in de mate waarin eisen van het raamwerk ook versoepeld moeten worden. Op het gebied van integratie van de Europese markt is er naar verwachting verdeeldheid over de voorstellen om kapitaal en liquiditeit vrijer in te zetten binnen een internationaal opererende bankengroep en over de voorwaarden voor stappen richting een Europees depositogarantiestelsel.

Agendaonderwerp: Technologische verandering in het internationale betalingsverkeer

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Tijdens de informele Ecofinraad zal gesproken worden over technologische veranderingen in het internationale betalingsverkeer met de CEO van de Ierse betaalinstantie Stripe, Patrick Collison. Daarnaast zal Pablo Hernández de Cos, General Manager Bank of International Settlements, een presentatie geven.

Tijdens de Eurogroep van 9 juli jl. is een verklaring aangenomen over *digital finance*.⁵ In deze verklaring worden de voordelen van *digital finance* voor de Europese economie benadrukt, waaronder de bijdrage aan beter geïntegreerde financiële markten en een versterkt Europees concurrentievermogen. De retail- en wholesale digitale euro wordt daarbij erkend als een belangrijke hoeksteen. Daarnaast wordt opgeroepen tot de ontwikkeling van gezamenlijke standaarden en interoperabiliteit op het gebied van *digital finance*, het bieden van juridische duidelijkheid waar nodig en het verder ontwikkelen en stimuleren van verschillende use cases.

Het kabinet heeft deze verklaring gesteund en vindt het belangrijk dat er Europees aandacht is voor de strategische positie ten aanzien van *digital finance* in den brede. *Digital finance* is kansrijk en kan bijdragen aan innovatie, integratie van Europese financiële markten en strategische autonomie. Europa moet internationaal competitief blijven op *digital finance*. Technologische veranderingen op gebied van internationaal betalingsverkeer is hier een onderdeel van. Het kabinet zet ten aanzien van het betalingsverkeer in op het waarborgen van een veilig, betrouwbaar, efficiënt en toegankelijk betalingsverkeer, zowel nationaal als internationaal. Het Nederlandse beleid is er daarnaast op gericht om innovatie in de sector te stimuleren, waarbij consumentenbescherming en het waarborgen van privacy prioriteit hebben. Tot slot, is het ook bij *digital finance* van belang dat de architectuur van het monetaire systeem met aan de basis de centrale bank behouden blijft.

Agendaonderwerp: De economische impact van AI

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Tijdens de informele Ecofinraad zal gesproken worden over de economische impact van AI. In de VS zijn AI-gerelateerde investeringen sterk gestegen, en vormen ze een belangrijk deel van de economische groei. Europese investeringen blijven nog achter. De adoptie van AI biedt kansen om het economische groeipotentieel te verhogen. Op microniveau worden significante productiviteitswinsten gevonden, hoewel AI-potentieel zich op dit moment nog niet direct vertaalt in meetbare productiviteitswinst op macroniveau.⁶ Ook het effect op de arbeidsmarkt is nog onduidelijk. De werkloosheid stijgt momenteel in AI-blootgestelde beroepen niet sneller dan elders.

Hoewel de economische effecten nog onzeker zijn, is duidelijk dat AI kansen biedt om de potentiële groei te verhogen. Het kabinet zet daarom internationaal in op het versterken van de Europese AI-capaciteit en infrastructuur. Tegelijkertijd zijn er ook risico's. De Europese AI-infrastructuur is sterk afhankelijk van niet-Europese aanbieders. Daarnaast worden investeringen in AI in toenemende mate met schuld gefinancierd, wat een kwetsbaarheid voor AI-bedrijven kan zijn wanneer prestaties achterblijven bij de

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/yp2bj0fd/statement-on-digital-finance.pdf>

⁶ <https://esb.nu/productiviteitswinst-door-ai-op-microniveau-levert-nog-geen-macrowonder-op/>

hoge verwachtingen.⁷ Als de hoge verwachtingen niet worden waargemaakt, kan dit ook impact hebben op beurskoersen, die als gevolg van optimisme over AI zijn gestegen. Om deze risico's te adresseren benadrukt het kabinet het belang van het terugdringen en voorkomen van risicovolle strategische afhankelijkheden in de mondiale AI-waardeketen, het versterken van internationale partnerschappen en het vergroten van de Europese slagkracht. Daarnaast houdt het kabinet ontwikkelingen op de financiële markten samen met de toezichthouders goed in de gaten.

Overig

Informatievoorziening aan de Kamer over de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit in de afgelopen zomerperiode

Zoals aangegeven in de beantwoording van het schriftelijk overleg Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 juli 2026⁸ ontvangt de Kamer middels deze geannoteerde agenda een update over de wijzigingen van herstel- en veerkrachtplannen die middels een schriftelijke procedure in de zomerperiode hebben plaatsgevonden en over eventuele voorlopige Commissiebeoordelingen van betaalverzoeken in het kader van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF).

Planwijzigingen

Lidstaten kunnen, op basis van artikel 21 van de HVF-verordening, gebruik maken van de mogelijkheid om hun herstel- en veerkrachtplan (HVP) aan te passen op grond van objectieve omstandigheden die relevant zijn voor de eerder overeengekomen mijlpalen en doelstellingen of wanneer daar een beter alternatief voor wordt voorgesteld waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van het HVP onveranderd blijft. In de zomer hebben twee schriftelijke procedures plaatsgevonden om tot Raadsbesluitvorming over HVP-wijzigingen te komen. In deze schriftelijke procedures hebben wijzigingen van 17 HVPs voorgelegd. Dit betroffen de plannen van: Tsjechië, Estland, Frankrijk, Ierland, Malta, Roemenië, Griekenland, Kroatië, Letland, Portugal, België, Cyprus, Bulgarije, Italië, Spanje, Polen en Hongarije.⁹ Conform de vereisten voor het gebruik van een schriftelijke procedure waren de voorliggende wijzigingen van technische aard. Daarnaast voldeden alle wijzigingen aan de vereisten van artikel 21 van de HVF-verordening die lidstaten in staat stelt om een plan te wijzigen. De Raad heeft middels de schriftelijke procedure zodoende ingestemd met de voorliggende planwijzigingen.

Voorlopige beoordelingen betaalverzoeken

De implementatie van de HVF geeft aanleiding tot verzoeken tot uitbetaling van middelen uit de faciliteit. De Kamer ontvangt elke voorlopige beoordeling van betaalverzoeken die de Europese Commissie publiceert ter bespreking in het Economisch en Financieel Comité. In de zomerperiode heeft de Commissie voorlopige beoordelingen van 9 betaalverzoeken gepubliceerd. Dit betroffen betaalverzoeken van: België, Portugal, Spanje, Tsjechië, Cyprus, Estland, Zweden, België en Polen.¹⁰ Lidstaten kunnen tot uiterlijk 31 december 2026 uitbetalingen uit de HVF ontvangen.

⁷ BIS (2026). Financing the AI-boom: from cash flows to debt

⁸ Beantwoording schriftelijk overleg over de geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 juli 2026: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2026Z16040&did=2026D36237>

⁹ De Raadsuitvoeringsbesluiten ter vaststelling van de aangepaste HVPs zijn te raadplegen op de website van de Commissie: https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/timeline.html

¹⁰ De voorlopige beoordeling van de Commissie van de betaalverzoeken van België, Portugal, Spanje en Tsjechië zijn te raadplegen op de website van de Commissie: https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/timeline.html. De voorlopige beoordeling van de Commissie van de betaalverzoeken van Cyprus, Estland, Zweden, België en Polen zijn opgenomen in aparte bijlagen van deze Kamerbrief.